

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz bordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felolós szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ | Egy hónap 20

Aratás után.

Makó, július 25.

A csanádi mezőkön elémül a zaj, mindinkább ritkábban hangzik a keszacsendülés. Learatták a termést. Most, hogy a keresztekbe hordott élet silánysága a rosszul fizetése miatt ráncos lesz a gazda homloka a gondtól, mi is helyenvalónak tartjuk az elmékedést a magyar gazda bajairól.

A magyar gazdaközönség szervezetelessége miatt az ország gabonatermése teljesen ki van szolgáltatva a börze és a nagymalmok spekulációjának. Mi, akik egyformán távol vagyunk úgy az agrarizmus, mint a merkantilizmus tulzástól s mind a kettővel szemben a fogyasztóközönség érdekeit képviseljük, talán félreértés vesztélye nélkül írhatjuk le ezt az évtizedek tapasztalataival megerősített igazságot.

A múlt nyár is bizonyosság rá, hogy a gabonaárakat a börze és a nagymalmok szabják meg. A mikor a gazdák buzatermését olcsó pénzen összevásárolták a gazdasági magtárakban és tanyapadlásokon fogytán van a buza, akkor rohamosan emelkednek a gabonaárak, amit mi városi emberek lisztdrágaság formájában érzünk meg.

S hogy még brutálisabb árakat lehessen szabni, urbi et orbi híresztelik kora tavasztól késő aratásig, hogy egér, fagy, szárazság, sok eső, kőd, rozsos, jégverés tönkre teje a vetéseket nem lesz semmi gabona.

Viszont, hogy megindul a cséplés, egyszerre hasábszámra jönnek a gazdasági tudósítások arról, hogy várakozáson fölül nagyszerű a termés. Szinte több is, mint kellene, mert a budapesti raktárak a nagymalmok még tele vannak tavalyi búzával s nem tudják elhelyezni a meglévő készletet. Erre természetesen megindul a gabonaárak azédító sebességgel való esése.

A nagygazdák nem igen esnek áldozatul a börze-manővernek, ellenben a közép- és kisgazda akarva, nem akarva, kész balek. Ő kénytelen eladni a termést, a hogy veszik, mert pénzre van szüksége.

Aratás után kell adósságot fizetni, ez az egyik ok. A másik meg az, hogy a magyar gazda kényszerítő szükség nélkül is megtartaná az ősi szokást, hogy amint betakarította a gabonát, minden spekuláció nélkül mindjárt a piacra is viszi mindenét s adja, ahogy kéri.

Nincs ember ebben az ország-

ban, aki erről a gonosz játékról ne tudna, de tiltó, vagy legalább korlátozó kézzel hozzányulni senki sem mer. Szó esik róla sokszor, a börzetörvény reformja mindig napirenden van (persze mindig a holnap napirendjén), elevátorok felállításáról is mindig beszélnek, a gazdák országos és helyi szövetezése is minduntalan fölmelegítő idea; és maradni is minden marad a régiiben.

Amikor a buza piacra kerül, ha még olyan cudar volt is a termés, mindig leszál az ára és mindig csodálatosan felszökik, mikor már a börze és nagymalmok raktáraiba jutott. Évről-évre megismétlődik az spály és dagály, függetlenül a jó vagy rossz gazdasági évtől s a a magyar gazdaközönség veleszületett bánomiséneggel túri, hogy a börze hogy használja ki földjét, jószágát, munkáját, életerejét és együgyűségét.

Az üzleti spekuláció az idén is a régi kerékvágásban telte meg az újít. Tavasszal aratásig horribilis ára volt a búzáknak. Föl is verték a liszt árát borzalmassan s még ezzel is fenyegettek, hogy jó lesz nem zúgolódni, mert még az is megeshet, hogy a malmok beszűntetik az üzemet.

Most pedig már eseket lefelé a buza ára, egyelőre szép lassan, egy-két nap múlva akrobatás gyorsasággal, mert akkorra véglegesen kiderül, hogy csodálatos bő termés van, aminek se jég, se eső nem tudott ártani.

A liszt ára azonban szilárdul állja a helyét, amint az már bevett szokása. Tehát a manőver megint kintűnően bevált, a termelő olcsón ad el, a fogyasztó drágán vásárol s a közvetítő kereskedelem, a szállító vállalat busásan nyereszkesedik a termelőn is a fogyasztón is.

Készségesen elismerjük a közvetítő kereskedelem jogosultságát, sőt szükségességét, de nem a mai formájában. A börzét szigorú és okos reformokkal elfittani a szabad zátkmányolástól s azon kívül az ország gazdanépének az egyesülésben rejlt nagy erővel magának kell megvédeni magát. Milyhelyt az ország gazdái összefognak s megcsinálják a szövetezzel magtárakat, létesítenek hatalmas tőkével rendelkező bankot, mely előleget tud adni a gabonára s lehetővé teszi a börzemanőverek kibőjtölését, mindjárt véget ér a gabona árának mesterkélt hullámozása s a magyar gabonapiac az európai piac árai szerint alakul és igazodik.

A monarchia és Szerbia konfliktusa.

Komoly diplomáciai lépések.

A demarche előtt. - Jogos követelések. - Szerbia és Montenegró készülődése. - A vezérkar főnöke szabadságon. - A külügyminiszter a királynál.

Jegyzék Szerbiához.

Az annexió óta minden évben konfliktusa van a monarchiának Szerbiával. Természetesen most is. De smint eddig elkerültük a háborút és az affért békésen lehetett elintézni, valószínűleg így is lesz most is, annál is inkább, mert az összes értesülések úgy szólnak, ha lesz is krízis, úgy az elszigetelve marad. Már pedig Szerbia csak akkor számít, ha egy nagyhatalom áll a háta mögött. Ez most valószínűtlen.

A demarche előtt.

A bécsi és berlini főszékhelyen uralkodó nyugtalanságra való tekintettel a Lokalanzeiger a következő nyilatvánvalon sugalmazott fejtegetést közli. Itteni politikai körökben nem tagadják, hogy az osztrák és magyar monarchia között álló demarche alkalmas arra, hogy a feszültséget átmenetileg fokozza, de egyszerűsmd azt a reményt fejezik ki, hogy esetleg előálló krízis Ausztriára és Magyarországra és Szerbiára elszigeteltetnek.

Jogos követelések.

Idevaló politikai körök nem tagadják, hogy az osztrák és magyar-szerb kérdés most akut stádiumba jutott annyiban, a mennyiben most már a legrövidebb idő alatt átnyujtják az osztrák és magyar jegyzéket. Ugy látszik, hogy itt alaposan ismerik a jegyzék tartalmát, mert nem titkolják, hogy Ausztria és Magyarország követeléseinek tartalma teljesen jogosult. Meg vannak győződve arról is, hogy az osztrák és magyar-szerb kimagyarzás lokálzálva marad, azaz, hogy a többi hatalom nem fog beavatkozni. Szerbia és Montenegró készülődése.

Cetinjel jelentés szerint Montenegró hadvezetősége a szerb kormányal egyetértésben nagysza-

bán kalonni előkészületeket tesz. A szerb hadvezetőség nagy csapatokat és sok ágyut küldött Montenegróba. A szerbiai és montenegrói hadvezetőség között szakadatlan eszmecsere folyik.

A vezérkar főnöke szabadságon.

Hötzendorf Conrad, a vezérkar főnöke, csupán azért járt Bécsben, hogy szanatóriumban betegnek fekvő fiát meglátogassa. Mintán fia állapotáról kedvező híreket kapott chenbe, üdülése folytatására. Alapítalan tehát az a hír, hogy szabadsága megszakításával Bécsbe visszahívták volna.

A külügyminiszter a királynál.

Berchtold gróf közös külügyminiszter tegnap este Ischlbe utazott, ahol ma a király kihallgatáson fogja fogadni. Szerdán hötzendorf Conrad báró vezérkari főnök jelenik meg a királynál kihallgatáson.

Jegyzék Szerbiához.

Gróf Berchtold külügyminiszter mai ischl kihallgatása alkalmával előreláthatólag megtörténik a döntés Szerbiával szemben követendő magatartásunkra vonatkozólag. A legutolsó közös miniszteri értekezleten megállapították az őfelsége elé terjesztendő javaslatokat és beavatott helyről arról értesülünk, hogy elkészült a Szerbiához intézendő átirat is és a külügyminiszter ennek az átiratnak szövegét terjeszti jóváhagyás végett őfelsége elé.

A régóta várt demarche tehát nem lesz egyéb, mint szokásos diplomáciai jegyzék, amelyet belgrádi követünk fog a szerb kormánynak átnyujtani. A jegyzék szövegét a régebbi miniszteri értekezletek megállapodásainak szellemében gróf Tisza István fogalmazta. A jegyzék, beavatottak értesülése szerint, igen határozott, mondhatni rideg hangon tárja a

szerb kormány elé a monarchia álláspontját, illetve ebből eredő követeléseit, azonban a komor és mellősségteljes hang ellenére is megadja a lehetőséget az ügy békés elintézésére.

A jegyzésre a szerb kormány szintén jegyzékkel fog válaszolni és természetesen minden attól függ, hogy a szerb kormány milyen hangot használ és milyen álláspontot foglal el a monarchia követeléseivel szemben. Minthogy Pasics, a legújabb belgrádi jelentések szerint, tegnap este vidékre utazott, hogy a most folyó választási harcban a kormány érdekében agításon és körülbelül tíz napig marad távol Belgrádtól, gyors döntés nem remélhető, annál kevésbé, mert a monarchia jegyzéke sem fog időbeli határt kitűzni a válaszára.

Hogy a monarchia jegyzékét nyilvánosságra hozzák-e, vagy csak az átadás tényét fogják-e közölni, arra nézve még nem történt döntés.

Tessék pályázni: — Ajutalom — 100 korona.

Ha kitaláljuk a szerkesztő ur
— gondolatát.

Egy fiatal és bohó társadalmi lap, mely egyik közeli nagy községben hivott a kultura csöppjeit áldólag terjeszteni, — pályázati hirdetést közöl. A jutalom nem kisebb és nem nagyobb, mint száz korona. Ép elég szép kis summa, hogy ebben a szegény időben törjük rajta a fejünket. És még milyen kedves, el is árul egyet-mást. Ki kell találni a szerkesztő ur gondolatát, ami nagyon fontos és ha már meg van negatív, ha nincs meg pozitív.

Ha már valaki kitalálta, írja a lapban mellékelt szelvényre anyakönyvi kivonattal együtt s ugy tétre küldje be husz filléres bélyeggel együtt. Ez az utalgatás! Feltétel nem sok, sőt ha többen is kitalálják, a jutalom azé, aki legtöbb szelvényt beadott és legfurcsábbban tippelt. Szóval, aki nagyon sokat gondolkodik a legfőbb találat az a nyertes. Így buzdítja az illető lap olvasóit gondolkozásra s ezek után mondja valaki, hogy nem szép célt tűzött maga elé.

Csak nehogy úgy járjanak a fejtörők, mint egy bécsi német ember. Ez is kitudta, találják ki a gyors meggazdagodás nyitját. Aki nem tud a kérdéssel megbirkózni, küldjön neki egy koronás bélyegget, majd megmondja. Jöttek a levelek ezrével, tízezzrével s mikor már sok korona volt együtt, megírta a gyorsan meggazdagodni akaróknak, hogy „tegyenek úgy, mint ő.” Azok azonban már nem követhették a mestert, mert a rendőrség, elrettentő példának, jó sok időre lecsukta.

Csak azután írja irodalmárok, nehogy a lakaton őrzött „szó”, amit a szerkesztő gondol, valami ilyen legyen. De mi reméljük, hogy a husz filléres bélyegből nem jön össze a kifizető összeg. De gratulálunk a mentő gondolatához, hogy kell az olvasókat fejtrésre bírni.

B. I.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Julius 22. szerda. Róm. kath. Mária Magd. Protestáns Mária Magd. Görög orosz július 9. Pankrácz. Nap kel 4 óra 24 perokor, nyugszik 7 óra 46 perokor. Időjárás. Meleg és tulnyomóan záraz idő várható. Sürögnyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

Ugorka.

Az idei nyáron eddig még nem köszöntött be az újságírók réme: az uborka szezon. A legnagyobb rosszakarattal sem lehetne mondani, hogy nincsenek az újságok számára való események; annyi nagy, izgalmas, sőt világhistóriai szenzáció rázza az újságírók idegeit s szinte napról napra friss fordulatokat hoz a táviró. Különben is mikor a parlamentben is izadnak a honatyák, amidőn tehát a törvényhozás gépezete, politika sem szünetel, akkor nem is lehet holt-szezonról beszélni.

Ezuttal tehát nem kell feltűnést a fiúmei ópa megjelenése, mint más csöndes alkalmakkor, a kettejü borjuról sem írnak a lapok hasábjait, az olló is kevésbé serényen működik, mint valaha régen, tikasztó, levelet se redőtő nyári időben. Egy szóval a redakciókban, egyformán az egész éven át, lázas munka folyik. No, de mégsem mindenütt van ez így, van, ahol nem ilyenképp látják a világ folyását s ahol bizony keseregnek, hogy itt a szomorú, eseménytelen uborkaszezon. Ezyik, hetenkint pontosan megjelenő kis vidéki lap krónikása rimekbe foglalva bánatát, következőképp tárta azt az olvasó elé:

Cudar idő, komisz idő, nincs ujság: a tolvajok a bokrokat nem buvják — se betört orr, se koponya, se borda, a sok eső a jó kedvet elhordta.

Sáros járdát részeg ember nem rója, a polgárnak behajvja az adója. Fordulj egyet, aludj egyet krónikás — Még csak koldust sem kísért be az [András!]

— Mint értesülünk, folyó hó 19-án vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSŐ a városházával szemben (Török timár házában) dusan felszerelt női-divatáruházát. Grósz ur a helybeli és vidéki piacokon szerzett bő szakismeretével raktárát úgy állította össze, hogy közönségünk minden rétegének szükségletét teljes mértékben kielégítse és alapos a feltevéseink, hogy cége izléses áru és olcsó szabott árai révén rövid időn belül hűlgyeink kedvenc bevásárlási forrása lesz.

— A szegedi választás. Ma volt a választás a báró Gerliczy halálával megüresedett szegedi első választókerületben. Az ismeretes előzmények után a munkapárt előszóval szemben ellenjelöltet állított, ezért a mai választás egyhangú volt. A városháza egyik bizottsági termében dr. Ivankovich Sándor választási elnök nyolc órakor megnyitotta a választást. A munkapártnak több mint tíz tagja dr. Rószát ajánlotta. Más jelölés nem is volt, mire fél kilenckor az elnök dr. Rószát Szeged első kerületé megválasztott képviselőjének jelentette ki. Back Bernát munkapárti elnök indítványára küldöttség ment az újképviselőért. A városháza közgyűlési termében összegyűlt munkapártiak előtt Ivankovich rövid beszéd kíséretében

átnyújtotta Rószának a mandátumot. Az új képviselő megköszönte a választók bizalmát, ezután pedig a választás eredményét sürgönyben tudatták gróf Tisza Istvánnal és gróf Khuen-Héderváry Károlylyal.

— Áthelyezett földeski tanítók. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ferenci Kálmán és Ferenci Kálmáné öföldeski tanítókat a stájerlak — zsigmondtelepi állami elemi iskolához, a földeski iskolához pedig Pálippi Vilmos és Pálippi Vilmosné stájerlaki tanítóit, illetve tanítónőt helyezte át.

— Járdák tisztántartása. Több panasz érkezett a rendőrségre a járdák tisztáltsága miatt. Különösen a külterületeken a baromfiudvar, sertésállomány a járdán tanyáz s azt lepiszkolja. A háztulajdonosok nem sok gondot fordítanak a söprésre, ezért a rendőrség figyelmezteti őket, hogy házuk elejét tartásuk tisztán. Ugyancsak sok a panasz a biciklistákra. Jóllehet a kocsiút száraz és még nem is poros, mégis a járdán ke-rekeznek s ezzel veszélyeztetik a járókelők épségét. Ajánljuk ezekben is figyelmebe a rendet.

— Tolvaj kiszombori cselédleány. Kiszombori Rónay Jenőnél szolgáit már hosszabb idő óta Matiska Julianna cselédleány. Bizony egy szolgátlánynak nem olyan nagy a fizetése, hogy abból szépen járhatson, már pedig Julianna szerette a finom, jó ruhát; ezért, hogy bevásárolhatson, gazdájának írásztáionak fiókjából klopolt 320 koronát. A házbeliék szononnal észrevelték s jelentették a csendőrségnek, mely a tettest ki is nyomozta, de Matiska Julianna ékkorára már majdnem az egész pénzt elvásárolta a vasárnapi piacon nálunk. A rendőrség letartóztatta és kinyomozta, hogy a leány eddig még minden gazdáját meglopja.

— Károsult siketnéma. Fazekas Imre családú siketnéma napszámos panasszal állított be a rendőrségre. Egész mult heti keresményét ellopta valaki tőle. Szegény azt sem tudja hol, mert szombaton a munkaszüneti órára több korcsmában megfordult.

— A makói szörnyeteg. Vadállai-as, minden jóérzésből kivetkőzött emberi szállítottak Makórol a szegedi ügyészség fogházába. Horváth Sándor makói iparos a szörnyeteg, aki megbecstelenítette a saját husz éves leányát. Amikor a nemtelen viszonyok következménye jelentkezett, azt büös operációval távolították el. A leány valómása szerint atyja erőszakot követett el. A rettenetes bűnygyben a szegedi törvényszék augusztus 14-re tüzték ki a tárgyalást.

— Irják a meghívókat. Az egyetemi ifjak mulatására hivogató csinos kiállítás meghívók ma kerültek ki nyomdáinkból. A rendezőség már lázasan várta, mert rövid az idő. Nem is annyira a makói balázóknak, mert ezek már készen várják a nyár legszebb mulatását, hanem még a vidéki ösmerősöket is kell tudósítani. Valóságos megyei bál lesz, hiszen a vármegye összes községeinek egyetemi polgárai rendezők s mindegyik hozzátartozójával, ösmerősével jön a mulatságra. Alig várják sokan augusztus elsejét és még a fürdő szezonot is hátrább tolták. Ez a mulatság az első, melyet a „Makóiak Köre Budapesten” rendez s most szerepi először nyilvánosan városunkban a kör.

— A vágóhíd gazemberei. A mé-szárosok azt panaszolták a rendőrségen, hogy a jégsekrényekben elhelyezett, bőrbetakarított mar-hahusokat ösmeretlenek öszsedarabolják s ezzel nagy károkat okoznak a mészárosoknak. A feljelentést a rendőrség felvette és szigorú nyomozást indított az ösmeretlen kárt okozó emberek ellen.

— Átutazó katonák. A temesvári VII. úzrezred ez évben Hajmáskéren végezte lögyakorlatait, honnét az ezred egy ezredes és több tiszt vezetése mellett visszautazásában a Makóvárosát érintette. Az ezred a déli órákban érkezett Makóra. A legényeket a házakhoz szállásolták be és hajnalban indulnak Nagyszombat felé sőt át haza Temesvárra.

— Felhívás. Felkérjük a Makón dolgozó öszes bormunkásokat, hogy folyó hó 27-én este 8 órakor tagértekezletet tartanak, melyre minél számosabban sziveskedjenek megjelenni. Vezetőség.

(Főzésre alkalmas barack-cefrét a legmagasabb napi árban vesz a KORONA-depó.

Gyilkosság a libák miatt.

Szomszédok halálos gyűlölködése.

Szegeden a felsővárosi feketeföldeken vasárnap reggel gyilkosság történt. A bűntényre két szomszédos földművesnek a libalegejtés körül fölmerült nézeteltérés adott okot. Juhász János földműves, felsővárosi feketeföldek 140. számú lakos, már három éve szomszédja Csuri Andrásnak. Békés egyetértésben éltek egymással a szomszédok, csak nyaranta szőlőalkoztak öszse a libalegejtés miatt. Mind a két földműves ugyanis ugyanazon a tarlón legeltette a libáit. Juhász nemrégiben figyelmeztette Csurit:

— Mástelé legeltesse kend a libáit, ne azon a tarlón, ahol az enyémeke legelnek!

Két héttel ezelőtt Csuriné újból arra a tarlóra hajította a libáit, amit legeltetésre elkért a gazdától Juhász. Az asszony, Juhász felesége szölt Csurinak, hogy hajtsa el a libáit. Szó szölt követt, amíg aztán a földműves mellbelököste Juhásznét.

— Majd möglökösöm én is! — mondta Juhász, amikor a felesége elpanaszolta neki az esetet.

Szombaton hajnalban Csuriné kötekedésből megint kihajította a libáit Juhász tarlójára. A földműves ostorral végigsuhintott az asszony lábzsárán. Vasárnap hajnalban Csuriné ismét azzal bosszantotta Juhászt, hogy ráhajította a libáit a tarlójára. Csuri pedig a közelben elbujt a kukoricásban, forgópisztolyt tartva a kezében, hogy megvédelmezze a feleségét. És amikor Juhász öszseszólalkozott az asszonnyal, a kukoricából rálöött. A golyó combon találta a földművest. Utána még kétszer löött Csuri. A második golyó a karján, a harmadik a kezefején találta Juhászt.

A földműves menekülni akart, Csuri utána ment és karonfogta. — Ne félj komám, — mondta, — nem bántalak.

Alig tett aztán Juhász néhány lépést előre, Csuri hátulról újból rálöött. A golyó a hatodik borda-

közben batolt be Juhász testébe és rögtön halált okozott.
 Vasárnap reggel egy ukaparó akadt a földműves holttestére. Nyomban jelentette az esetet a rendőrségnek, ahonnan Szakál József dr. büntügyi kapitány és Berkes Dező dr. kerületi orvos mentek ki a helyszínére. Az orvos már csak a halált konstatálhatta. Szakál József dr. kihaligatta a szemtanúkat, egy tizenhárom éves pásztorfiút és egy tizenegy éves pásztorfiút, akik távolabbról nézték a jelenetet.

Juhászsal együtt ment libát legeltetni a tizenkétéves József fia. Az első lövés után a földműves szólt a fiának:

— Menj haza fiam a puszkáért, hogy agyon ne löjjelek!

A fiu hazament, de az anyja nem skarta kezébe adni a fegyvert. Amikor a második lövés is eldőrdült, az asszony odaadta a fegyvert a fiúnak, hogy siesen az apja segítségére. Mire azonban a fiu a szülőre ért, már nem talál ott senkit. Csak az apja pipája hevert a földön. A nyomon indulva, a közelben rátalált a holttestre.

A gyilkost, aki harmincegy éves ember, bekísérték a szegedi rendőrségre, ahonnan még ma délután átszállítják az ügyészség fogházába.

Cimezzük gondosan leveleinket.

Mit akar az iparkamara?

Az Aradi Kereskedelmi és iparkamara a következőkre hívja föl a közönség figyelmét. A székesfehérvárosban a milliárdnyi lakosság, számos közhivatal és magánvállalat részére szánt hatalmas aranyú levelezések tömegének kézbesítése harmincnél több postahivatal közt oszlik meg. A levélkézbesítés e megosztása rendkívül előnyös a közönségre, ha a levelezés teljes pontossággal van megcímelve, mert az ilyen küldeményt gyorsan is, pontosan is lehet kézbesíteni annak, akinek a feladó szánta.

Visszont a hiányos olvashatatlannal vagy téves címzésű levélküldemények sok esetben természetesen kósnak, mert a postaközpontok emlékeztetőit nem tudhatják, hogy a számos budapesti kereskedői, iparos, egyesületi stb., közhivatal és más közintézet melyik postahivatal útján jut postaküldeményei birtokába, másrészt pedig azért, mivel az irányítóknak a postahivatalban és a robogó vonaton nincs idejük arra, hogy folyton a segédkönyvekben kutassanak, mert különben garmadaszámra kósnának a szabatosan és jól címzett küldemények is.

Aki nem címez pontosan, nemcsak a maga levelét teszi ki a veszélynek, hogy a célját téveszti, de akaratlanul másnak is kárát okozza. Általános elvnek tekintjük, hogy mindenki abba a helyiségbe (üzletbe, lakásba, hivatalba) címezze és címeztesse küldeményét, ahol annak kézbesítését kívánja, tehát a szokásos címadókon kívül a közigazgatási kerület számának, az utóknak, (utnak, térnek) a házszámának, az emelet- és ajtószámának jól olvasható, pontos kiírása is szükséges.

Arra hívjuk fel tehát a levelező közönség figyelmét, hogy különösen a Budapesti kézbesítendő postaküldeményeit a saját és a köz érdekében a fentiek szerint teljes pontossággal címezze és erre ismerőseit, üzletfeleit, ügyfeleit is készítse. Ajánlatos, hogy az, aki címtejes levélpapírost használ, erre a saját levélcímét is rányomassa.

Öngyilkosság a feleség szemeláttára.

Halálba a bankbukás miatt.

Megrendítő öngyilkosság történt Nagyváradon, a város közelében lévő dorongosi szőlőben. Vasárnap délután agyonlőtte magát Grósz Sándor, a Belvárosi Népbank igazgatója. A szerencsétlen embert, aki egyike volt Nagyvárad legtekintélyesebb pénzkapcsolásainak, súlyos anyagi veszteségek folytán beállott vagyoni romlása kergette a halálba. Grósz Sándor ugyanis a saját vagyonát is befektette különböző vállalatokba.

A legutóbbi két évben a bankot és azzal együtt Grósz Sándort is súlyos anyagi csapások érték. Ehhez járult még a nagy pénzkrisis, ami szintén óriási veszteséget jelentett számára. A vezérigazgató, akinek még nem is olyan régen három négyszázezer koronára becsülték magánvagyonát, mindenét elvesztette, szerencsétlen spekulációk következtében.

Az utóbbi időben hitelezői mind süröbben zaklattak. Grósz Sándor mindent megmozgatott, hogy ügyeit szanálja, de passzívul oly nagy összegre ruhtak, hogy lenstetlennek látszott azokat rendezni. A szerencsétlen ember, aki idegbeteg lett a küzdelemtől, végső kétségbeesésben sógorához, Feissig Sándor fogarasi üveggyárhoz és testvéréhez, Grósz József dr. ügyvédhez fordult segítségért. Ezek készséggel vállalkoztak is arra, hogy rendezik ügyeit és vasárnap Nagyváradra utaztak.

Délután Grósszal és feleségével kimentek a város mellett lévő szőlőbe és itt egy fűgásban tárgyalni kezdtek. Beszélgetés közben Grósz hírtelen fölugrott és elsielt. Az egzakta ember még mielőtt megakadályozhatták volna — arohant a legközelebbi szőlőlugasig, előrántotta revolverét és felesége s sógora szemeláttára golyót röpített az agyába. A boldogtalan vezérigazgató azonnal meghalt.

Az öngyilkos bankigazgató jelenleg 40 éves volt a végzetes tettével özvegyét és egyetlen gyermekét borította mély gyászba. Az öngyilkosság híre a városban általános részvételt keltett, mert a szerencsétlen bankigazgató nép szerető ember volt Nagyváradon.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(508)

74. fejezet.

A kótyagos kompánia.

És össze-vissza ölelték, szorongatták a meglepett rendőrt, Gusztit pedig nem tudta folytatni a komoly beszédet.

E közben több éjjeli járó-kelő verődött össze és nevetve néztek, hallgatták, mint évelődött a sok rakoncátlan művészoövendék a rendőrrel.

A kocsiuton pedig egy bérkocsi robogott el mellettük melynek bakján két rendőr szorongott a kocsi mellett.

Csupa hó és zuzmaravolt mind-egyik.

Rákospalotáról, a Góllát villájából jöttek, Derecskey és barátai voltak a kocsihoz, de a jó kedvű fiuk persze a bérkocsi észre sem vették.

Gusztit sem sejtette, hogy a bérkocsi levő épen az ő felügyelete alatt házból jönnek.

— Megyünk? Maradunk? kérdé a rendőr, mikor leráta magáról a sok szervuszozó brudert.

— Megyünk, felelte Gusztit, de egy kívánságunkat meg kell hogy tegye.

— Mi az a kívánság.

— Lopja le nekünk a Rákosi Jakab cégablóját.

— Ugyan urak hát elment az esztű?

— Ez is tréfa, András bácsi. Nos, megteszi? Szaz jó szivar a jutalmam.

— Nem teszem meg szer szivarért sem.

— Hát barátságból? kérdé az állaltestő.

— Semmiért sem.

— No, akkor vigyen az ördög! mondá Gusztit. Nekem fel kell mászni portális tetejére, oda, ahol a cégabló van, mert ezek a rossz fiuk feldobták a tárcámát. Néhány száz forint van benne... Hé fiúk! tartásatok a vállalkozat, hadd mászom fel.

— Menjén az András! Tegyük fel az Andrást! mondották a többiek. Minden száz forintból öt pengő az övé, no, mássz fel András, kedves cimboráink!

A rendőr mosolygott.
(Polyi. köv.)

Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Dsszwilly-téren levő, jelenleg Purjesz Ede által birt. üzlethelyiség bérletére.

A bérleti időtartam folyó évi november hó elsejétől kezdődő három év.

Zárt ajánlatok a hitközség jegyzői irodájában augusztus hó 4-ig adandók be.

Földeladás. — mezőhegyesi útfélen —

10 HOLD FÖLD

gabonatermes alá szabadkézből örök áron eladó esetleg haszonbérbe is kiadó. — Értekezhetni lehet Bogárzó 742. sz. alatt Börcsök Imre tulajdonossal.

Házeladás. A Petőfi-utca 15/b

ujszámú HÁZ, mely 8 évig adómentes, áll 3 utcai padolt szobából, előszoba, 2 konyha, speiz, nyitott folyosóval és mellékhelyiségekkel, ártézi kut bevezetéssel együtt szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Erdélyi Antal asztalossal.

Eladó ház. Borka István örökösök tulajdonát képező Vári utca 25. ujszámú HÁZ örökáron szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a fenti szám alatt Borka Istvánnal és Jóó Dániellel Bajza-utca 60. szám alatt.

Eladó földek.

Borka István örökösök tudatják, hogy az igási csárda mellett, Börcsök János szomszédságában levő

4 köblös tanya föld

ugyezintén a rákosi és királyhegyes ut közötti 1

UGARFÖLD

és félköblös szabadkézből örökáron eladó. Értekezhetni lehet Borka Istvánnal Vári-utca 25. ujszámú és Jóó Dániellel, Bajza-utca 60. szám alatt.

Egy vizsgázott Stabil rendszerű

fűtő

azonnali belépésre kerestetik az Erzsébeti gőzfürdőben.

Földeladás. A mezőhegyesi útfélen Kozma János és Báló Benedek szomszédságában a Kozma Péter-féle

24 kat. hold föld

örökáron eladó. Értekezni lehet Szóregén Falk Ferenccel a csendőrlaktanyában.

Kiadó föld.

Idősb BENCZE ISTVÁNNAK a Rákosi-ut mentén, a belső dűlőben Nagy István szomszédságában levő

6 katasztrális hold földje

gabona és részben vetemény alá haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet ifj. BENCZE ISTVÁNNAL, Gróf Vay-utca 24. szám alatt.

Kiadó ház. Gu ácsi János gépkereskedő szomszédságában Rácz Imre-féle ház, melyben négy egymásba

ház, nyíló szoba, konyha, élelőkamra, pince szin, kert hosszabb időre kiadó. — Értekezhetni lehet

Kövér Lajos állami iskolai tanító nál. . .

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a technika legújabb vívmányának, a légnyomásos

„E O L O S” házicsengők

egyedüli árusítását megkaptam. Az „E O L O S” o'csősága mellett biztos és rendkívüli tartós üzemű, úgy hogy ezen tulajdonságainál fogva nélkülözhetetlen minden modern házban. — Azonkívül a t. gazdaközönség szives tudomására hozom, hogy különféle legújabb gazdasági gépeim x x megérkeztek, különösen a világhírű x x

„KÜHNE”-féle vetőgépeimet

ajánlhatom szives figyelmükbe. Tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára **Makón.**

TELEFON-SZÁM: 50. TELEFON-SZÁM: 50.

Első magyarországi sirkőgyár.
Nálam az összes márvány- és
::: granit sirkövek :::
25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig
voltak, mivel azokat újonnan berende-
zett gyáramban magam készítem.
Vasbeton sirköveket
6 személyre, 25 évi felelősség mellett
800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre,
kamatmentesen.
GLÜCK LAJOS
Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Van szerencsém a mélyen tisztelt
közönség figyelmét felhívni az álta-
lam zománctól, majolikából és
porcellánból készült

takaréktűzhelyekre,
melyek különböző kivitelben nálam
mindenkor készen kaphatók és műhe-
lyemben bármikor megtekinthetők.

Rajzintával és költ-
ségvetéssel díjtalanul
szolgálok vagy levél-
beli megkeresésre vi-
dékre is megyek. Sir-
kerítéseket egyszerű és
díszes kivitelben ké-
szítek, mindennemű la-
katosmunkát vállalom.

GUDLIN MÁTVAS
Épület- és műlakatos
Makó, Megyeház-u. 34.

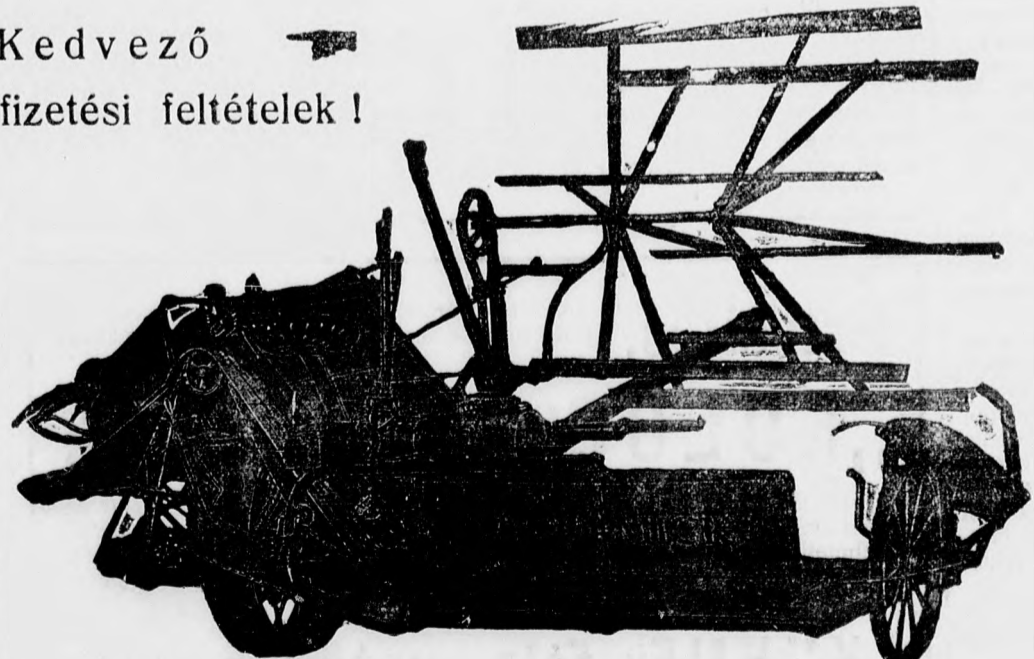

Munkaidő beállítával a legjobb
munkáspálinkák a „KORONA“-
depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Ko-
rona“-depóban az elismert jó pálinkák és borok a régi ár-
ban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek
saját főzésű,
::: tiszta törköly, szilva- és seprő pálinkáját. :::
Eredeti gyári fejtésű kitűnő sörök jutányos áron kaphatók.

Kiadó föld.
Az igazsági csárdán kívül az érparton
özv. Czene Lőrincné tulajdonát képező
2 fertály tanyaföld
a rajta levő épületekkel gabonater-
més alá, ugyancsak Csókáson Balogh
István szomszédságában
fél fertály tanyaföld
szintén gabona alá hasznosbérbe kiadó.
Értekezhetni lehet a fenti tulajdo-
nossal, Szent Anna-utca 11. ujszám a.

Nyári tüzelésre
alkalmas
fenyőszelezés
amely vágást nem igé-
nyel, jutányos áron kap-
ható:
Pollák és Schwarz
gőzfűrészt-telepén.

Kedvező
fizetési feltételek!

Vanilla zsineg, páncél acél kormányú ekék. Mindennemű gazdasági gépek, olajok, kenőcsök
tömítő anyagok. Mindennemű gépekhez való alkatrészek a legelőnyösebben kaphatók:

Glück Samunál Makón.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hoz-
ni, hogy Szent János-tér 20. szám alatt (saját házámban
GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRAMBAN
a legújabb modellű eredeti
JOHNTSON kévekötős aratógépek már megérkezé-
sére, és azokat a legolcsóbb áron bocsájto
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedé-
sére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának,
ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica űltetők
is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica űltető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb mun-
kaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tar-
tok kitűnő Sisal-féle kévekötő zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-
féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor mű-
trágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utászatu vas-
pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. - Együttal bátorko-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készí-
tek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat
végzem. - Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. - Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva,
maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Magyar állami két
hengeres magánjá-
rók, legújabb
motorok, golyós
::: csapágyas :::
cséplőgépek,
gazdasági kis moto-
rok, t a k a r m a n y-
kamarák. Világhírű
„Cormick“
a r a t ó g é p j e k , f ű-
k a s z á l ó k , l ó g e r e b l y é k
- t á r c s á s b o r o n á k . -

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban ... végzem. ...

A raktáron levő ékszerárúkat a legolcsóbb árban ... árusítom. ...

ÜZLET ÁTHELYEZÉS

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Olt Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába

HELYEZTEM ÁT.

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

órák és ékszerész.

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztáltsága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használatát által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és finomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle H A J S Z E S Z. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és A SZÁJ tisztán tartására a POPPER-féle Menthol-szájvíz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper-féle H AJ F I J I T Ó a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színét visszaadja. Ára 1 és 2 korona.
--	---	--

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főtér.

TEJCRÉM Próba tégely tejcrém 1 tégely ára 50 fillér. tejcrém szappan 20 fill. tejcrém poudér

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

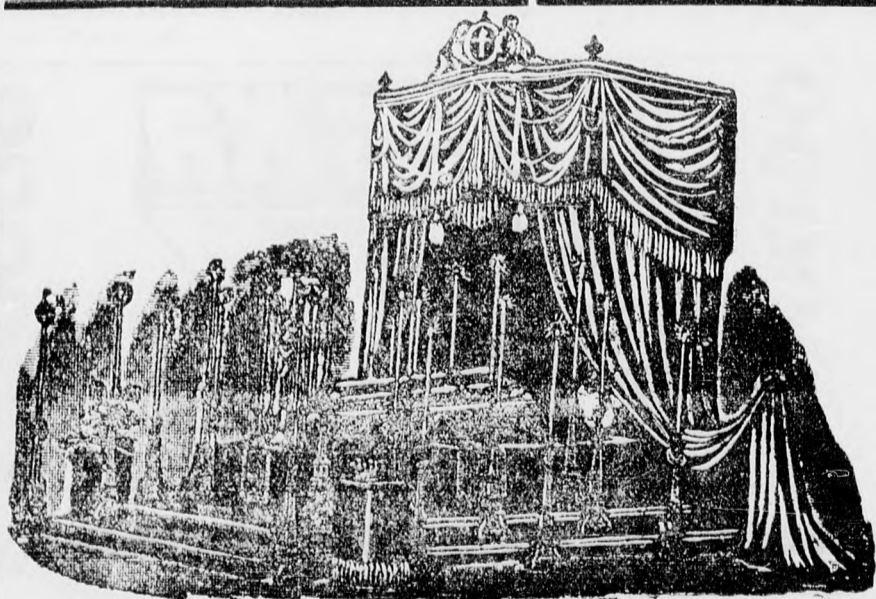
Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteiket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

nezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon val vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (év. ref. ó-templom mellett.) a Horváth Nándor utóda cég vezetője.

ÉRTESETÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca

(GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engembizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítást és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm. Nagy választékban tartok raktáron különféle szí-

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz: Igyék naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomor bajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. Ezen világhírű sört a Kőbányai Pulgári Serfözde gyártja.

Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Zeitler Rudof és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Samuel özv. kőbányai sörfőzdejében szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

Értesítés! Az aratási és cséplési idényre a legjobb pálinkákat

minden minőségben, olcsó árban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cég jél a legméltányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhető be a legolcsóbb árban. Teljes tisztelettel IRITZ SAMUEL ÖZV

Rendkívüli feltűnést keltenek

Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona 98 fillér
Női háló kabátok	1	98
Női háló ingek	1	98
Női nadrágok schiffonból	1	98
Női nadrágok pargetből	1	98
Diszes párnák	1	98
Schiffon alsók	1	98

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kosztümök leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék!

Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Igyon maga is

KAKUKFŰ KESERŰT!

Készíti: Kankovszky J. cónálló

A KAKUKFŰ GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital gyomor bántalmaknál.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Sándor Zsigmond gyógyszerészében.

ES-KA korépárunk által koncentráltó kötkarikás cca. 40% erőkifejtést megtakarít

A legfontosabb tulajdonság

Egyedüli árusítás: Glück Samu, Makó.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: POPPER GYULA drogueriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

